

Ökat antal fall av narkolepsi även hos ovaccinerade

Det misstänkta sambandet mellan influensavaccinet Pandemrix och narkolepsi stärks inte av färsk statistik från Stockholms läns landsting. Antalet rapporterade fall av narkolepsi verkar ha ökat, men det gäller även för personer som inte har vaccinerats mot A/H1N1-influensan.

Som Läkartidningen uppgav tidigare (LT 35/2010) har läkare kontaktat Läkemedelsverket om fall där de misstänker ett samband mellan narkolepsi och influensavaccinet Pandemrix. Även enskilda personer har hört av sig om liknande samband. En utredning om detta pågår i Sverige där bl a Läkemedelsverket,

Socialstyrelsen och Smittskyddsinstitutet samarbetar. Utredning pågår även i flera andra EU-länder.

Enligt Socialstyrelsen insjuknar runt 100 personer i Sverige varje år i narkolepsi, huvuddelen av fallen diagnostiseras i åldrarna 20–40 år. De senaste sex åren har 7–16 fall per år diagnostiserats hos personer under 20 år.

Registret Vaccinera för statistik över alla som vaccineras inom Stockholms läns landsting (ca 2 miljoner invånare). Enligt uppgifter därifrån har ca 65 procent av alla under 18 år i Stockholms län vaccinerats med Pandemrix. Sex av de rapporterade fallen

av narkolepsi som rapporterats i Stockholms län i år gäller barn (under 18 år), och av dem är fyra vaccinerade. Av tio rapporterade fall som gäller personer 18 år och äldre är fem vaccinerade, lika många ovaccinerade.

Antalet rapporterade fall av narkolepsi visar utifrån statistiken från Stockholm på en ökning. De senaste fem åren registrerades inget eller enstaka fall i åldersgruppen under 18 år, under årets första sju månader är det hittills sex personer. Björn Enström

från Lakartidningen.se
En längre version finns att läsa på vår webbplats.

från Lakartidningen.se
Längre versioner finns att läsa på vår webbplats.

Årets bästa handledare

Karin Eriksson, Karolinska universitetssjukhuset i Solna, och Peter Johansson, Sunderby sjukhus, Luleå, får Läkarförbundets handledarpris 2010.

Läkarförbundet positivt till tidsgaranti på akuten

Både regeringen och Socialdemokraterna vill införa en högsta gräns på fyra timmars väntetid på akutmottagningarna. Eva Nilsson Bågenholm tror att förslaget kan sporra vården.

– Det man måste göra är att ändra arbetssätt. Ingen av oss som jobbar på akuten tror på att införa max fyra timmars väntetid om vi fortsätter arbeta som tidigare, det går inte.

Ett annat sätt att arbeta kan vara att ha en erfaren specialist i triagen, menar hon. EO

Ja till nationell strategi för hjärtsjukdom

Fyra av fem riksdagskandidater anser att Sverige bör ha en nationell strategi för att minska sjukdom och dödlighet i hjärtsjukdom, enligt en rundfrågning som Hjärt-Lungfonden gjort. ■

»Säkerhetsnålen« för bättre vårdkedja

Erik Vestberg, ST-läkare i ortopedi i Kalmar, har fått utmärkelsen »Säkerhetsnålen« av Sveriges yngre läkares förening, Sylf, för sitt arbete med säkrare

Erik Vestberg

vård för patienter med misstänkt höftfraktur. Erik Vestberg är den första som får priset, som delades ut under ST-kongressen »Framtidens specialistläkare«. ■

Ojämlig vård: Stora geografiska skillnader

Brist på specialister och landstingens prioriteringar äventyrar reumatikervården. Det konstaterar Sjukhusläkarföreningen som grävt i den geografiskt ojämlika vården.

– Alla är eniga om att vi vill ha jämlik vård. Men om vi har det eller inte beror på vilka politiker vi pratar med, säger Marie Wedin, vice ordförande i Läkarförbundet, vid ett symposium i Stockholm på fredagen, arrangerat av Sjukhusläkarföreningen, som granskat de geografiska skillnaderna i vården.

Sjukhusläkarna har bland annat tittat på reumatikervården och förskrivningen av biologiska läkemedel. De så kallade säriläkemedlen är nya och dyra men bevisligen effektiva. En behandling med TNF-hämmare kostar 130 000 kronor per patient och år. Samhällsekonomiskt kan en sådan behandling ändå

bli en vinstaffär, eftersom 75 procent av landets reumatiker är i arbetsför ålder.

Bristen på reumatologer medför dock att säriläkemedlen inte förskrivs i den utsträckning som är medicinskt motiverad, säger Johan Bratt, ordförande i Svensk reumatologisk förening:

– 150 specialister saknas. Det är ett stort skäl till olikheterna i förskrivning mellan landstingen.

– Dalarna, Stockholm och Skåne är dock i princip fullbemannade, tillägger han.

Reumatologerna har registrerat alla nydebuterade reumatiker sedan mitten av 90-talet, vilket innebär att man inom specialiteten känner till vad som görs nationellt, regionalt och på klinik.

Efter det att kostnaderna för läkemedel decentraliserats till verksamhetsnivå konkurrerar läkemedel med annat, till exempel beman-

ning. Hälsoekonomiska beräkningar kan dock styra mot en prioritering av läkemedel. Socialstyrelsen kommer i november med nya riktlinjer om rörelseorganen, berättar Rickard Ljung, socialmedicinare och utredare, Socialstyrelsen.

Han visar en graf från Öppna jämförelser: »Pågående behandling med biologiska läkemedel«. Gotland ligger högst och Västernorrland lägst.

En jämförelse mellan olika förskrivningsmetoder i olika landsting väntas vara klar nästa år.

Sjukhusläkarföreningen hoppas på en nationalisering:

– Det blir etiska och praktiska konsekvenser av var man lägger pengarna. Det vore befriande att få bort innovationsglädjen genom att lägga ansvaret på statlig nivå, säger Marie Wedin.

Marie Närlid